

Working Paper Series

Department of Business Studies

No. 6, 2009

Samspil mellem universiteter og virksomheder om
uddannelse – nordjyske virksomheders samarbejde
med HA-uddannelsen

By

Jesper Lindgaard Christensen

Samspil mellem universiteter og virksomheder om uddannelse – nordjyske virksomheders samarbejde med HA-uddannelsen

Jesper Lindgaard Christensen

Aalborg Universitet

Institut for Erhvervsstudier

Fibigerstræde 4

9220 Aalborg

E-mail: jlc@business.aau.dk

Abstract

Samspillet mellem universiteter og virksomheder har været diskuteret intenst både i akademiske og i erhvervspolitiske debatter, men næsten udelukkende om samspil mellem virksomheder og universiteternes forskere og forskningsprojekter. Samarbejde og vidensudveksling med universitetsstuderende nævnes sædvanligvis ikke. Med udgangspunkt i evalueringer foretaget blandt virksomhederne gennem de seneste næsten 10 år præsenteres resultater vdr. erfaringerne med den erhvervsøkonomiske uddannelses ordning på 5.semester, hvor de studerende er tilknyttet en virksomhed i den nordjyske region og skriver deres projekt i tilknytning til den pågældende virksomhed.

Den generelle konklusion på undersøgelsen er, at virksomhederne har et meget positivt syn på ordningen, og at den har fungeret godt ude i virksomhederne. Samarbejdet med de studerende og disses forberedelse til møderne har været god. De studerendes indlæring og generelle udbytte har været stort. Endelig udtrykker en stor del af virksomhederne, at de selv har opnået et konkret udbytte af forløbet.

Resultaterne kan være nyttige for virksomheder som overvejer at indgå i forløbet, og de indgår i vurderingen af uddannelsen.

ISBN 9788791646355

Samspil mellem universiteter og virksomheder om uddannelse – nordjyske virksomheders samarbejde med HA-uddannelsen

Jesper Lindgaard Christensen, Lektor, Institut for Erhvervsstudier¹

1. BAGGRUND

Både i akademiske og i erhvervspolitiske diskussioner har samspillet mellem universiteter og virksomheder stået centralt. I førstnævnte har f.eks. triple-helix litteraturen fokuseret på forbindelser mellem universiteter-erhvervslivet-politik. I sammenhæng hermed har det været højt på den erhvervspolitiske dagsorden at smidiggøre sammenhængen og vidensudvekslingen mellem universiteter og erhvervslivet. 'Fra tanke til faktura' mantraet illustrerer betydningen heraf hos politikere, og diskussionen om universiteternes '3.ben' er en yderligere understregning af at vidensformidling er vigtig. Forskning skal, om ikke ligefrem umiddelbart nyttiggøres, så i alle tilfælde formidles.

Det er imidlertid slående, at diskussionen om vidensformidling og -udveksling næsten udelukkende foregår med reference til samspil mellem virksomheder og universiteternes forskere og forskningsprojekter. Samarbejde og vidensudveksling med universitetsstuderende nævnes sædvanligvis ikke. Der er meget lidt akademiske studier heraf, og den politiske diskussion ser stort set ikke på dette aspekt. Sandsynligvis beror dette på at der er meget lidt dokumenteret, systematisk viden om effekterne af samspil mellem virksomheder og universitetsstuderende, og få erfaringer med at drive politik på dette område. Det er lige præcis dette, der er motivationen for at udgive nærværende Working Paper.

Det er generelt et varemærke for Aalborg Universitet at have et udstrakt samarbejde med erhvervslivet især omkring forskningen, men i høj grad også omkring uddannelse. Et af flagskibene i paletten af forskellige initiativer desangående er den erhvervsøkonomiske uddannelses ordning på 5.semester, hvor de studerende er tilknyttet en virksomhed i den nordjyske region og skriver deres projekt i tilknytning til den pågældende virksomhed. Ordningens indhold er yderligere beskrevet i afsnit 2.

¹ Tak til hjælp med de årlige evalueringer til studentermedhjælpere Mai-Britt Sigaard, Stina Kollerup og Casper Pasgaard Dybdal.

Da der på denne ordning – i modsætning til de fleste andre – foreligger en systematisk erfaringsopsamling, og da der kan tænkes at være bred interesse herfor, både i uddannelsessystemet og blandt erhvervslivet, så formidles erfaringerne hermed. Det sker i form af præsentation af resultaterne fra evalueringerne foretaget blandt virksomhederne gennem de seneste næsten 10 år. Der tages udgangspunkt i den seneste måling, men perspektiveres til tidligere års evalueringer. Der er nu datagrundlag som giver belæg for at trække mere holdbare konklusioner, og der er stabile mønstre i svarene. Yderligere har de fem evalueringer givet særdeles nyttig information som har været anvendt aktivt under rekrutteringen af virksomhederne².

2. ORDNINGEN OG RESUME AF RESULTATER

Projektskrivning på HA-uddannelsens 5. semester har i gennem flere år foregået i samarbejde med virksomheder i Nordjylland. I perioden midt i september til december er de studerende tilknyttet en privat eller offentlig virksomhed med henblik på, i samarbejde med virksomheden, at udarbejde en virksomhedsanalyse, herunder en mere detaljeret analyse af en specifik problemstilling. Projektgruppen udarbejder en rapport på ca. 120 sider. Rapporten er delt i to, dels en helhedsbeskrivelse af virksomheden, dels en detailanalyse af et i samarbejde med virksomheden afgrænset problemfelt.

I helhedsbeskrivelsen gennemfører de studerende en samlet beskrivelse af "*Den hele virksomhed*": Virksomhedens ydre og indre forhold, stærke og svage sider, muligheder og trusler. Helhedsbeskrivelsen skal munde ud i en opstilling af virksomhedens centrale, strategiske og konkrete problemstillinger. Ud fra dette konkretiserer projektgruppen i samarbejde med virksomheden en specifik problemstilling for detailanalysen. Det kan være en problemstilling omkring f.eks. konkurrenceforhold, afsætning, produktionsforhold, samarbejdsrelationer, strategi-, budget- og regnskabsforhold, organisationsstruktur og organisationsudvikling, virksomhedsstyring (økonomi-, produktions- og lagerstyring), edb, finansieringsforhold m.v.

I forbindelse med forløbet i efteråret 2000, 2002, 2004 og 2006 blev der gennemført en undersøgelse af deltagende virksomheders holdninger til ordningen. Nærværende rapport præsenterer resultaterne af en tilsvarende undersøgelse af forløbet i efteråret 2008 og inddrager resultaterne fra de fo-

² Af samme grund stoppes evalueringerne, hvilket er en yderligere motivationsfaktor for at publicere resultaterne.

regående undersøgelser. Formålet er at afdække virksomhedernes holdninger til ordningen generelt såvel som specifikt i forhold til det konkrete forløb, samt sammenholde resultaterne med tidligere undersøgelser. Formålet har yderligere været, dels at der løbende kan ske en kvalitetssikring af ordningen, dels at tilbagemeldingerne kan fungere som instrument i forhold til eventuelt at udvikle ordningen. Endelig er det en ubetinget fordel i forbindelse med rekruttering af virksomheder at kunne give håndfaste svar på spørgsmål fra virksomhederne angående forventet antal møder, tidsforbrug mv.

Der er i starten af 2009 udsendt spørgeskemaer til 25 virksomheder, hvoraf 22 har afgivet brugbare svar.

Nedenfor afrapporteres resultaterne fra undersøgelsen, struktureret efter de spørgsmål virksomhederne blev stillet. Inden for hvert spørgsmål præsenteres først resultaterne for nærværende undersøgelse, hvorefter disse sammenholdes med tidligere undersøgelser, især den seneste i 2006. De statistiske beregninger i sammenligningerne af de to undersøgelser bygger på en antagelse om normalfordeling. Det skal understeges, at der i lyset af de relativt små respondentantal må regnes med en betydelig usikkerhed ved resultaterne. De bør derfor fortolkes med forsigtighed.

Den generelle konklusion på undersøgelsen er, at virksomhederne har et meget positivt syn på ordningen, og at den har fungeret godt ude i virksomhederne. Der er ingen resultater, som peger på, at der er behov for radikale forandringer.

Hovedkonklusionerne er:

- Alle virksomhederne finder ideen af ordningen god eller særdeles god, og den har fungeret godt ude i stort set alle virksomhederne (21/22).
- Der er i virksomhederne afholdt lidt flere møder og anvendt lidt mere tid end i 2006. Tidsforbruget svarede til virksomhedernes forventninger.
- En stor andel af virksomhederne finder de studerendes forberedelse til møderne *særdeles god eller god* (spm. 7). Over tid er der tendens til at flere svarer 'god' og tilsvarende færre 'særdeles god'.

- Alle virksomhederne finder samarbejdsstemningen *særdeles god eller god* (spm. 8). Der er *et* tilfælde af konkrete samarbejdsproblemer, hvor der i 2006 var to og i 2004 tre. Dette er i modsætning til undersøgelsen fra 2000, hvor 6 ud af 19 virksomheder påpegede konkrete samarbejdsproblemer (spm. 9).
- Virksomhedernes vurdering af de studerendes udbytte er øget.
- Der er sket en øgning i andelen af virksomheder, som har fået umiddelbart udbytte af samarbejdet.
- Der er god overensstemmelse mellem virksomhederne forventede og faktiske udbytte (kryds af spm. 11 og 12).
- Alle virksomheder var tilfredse med forhåndsinformation og kun to virksomheder peger på alternativt tidspunkt for henvendelsen.

3. PRÆSENTATION AF RESULTATER

3.1. Overordnet vurdering

1 Hvad er Deres generelle vurdering af, hvordan ordningen har fungeret i Deres virksomhed?

Vurdering	Antal	Procent
Særdeles godt	6	27,3%
Godt	14	63,6%
Nogenlunde	1	4,5%
Dårligt	0	0,0%

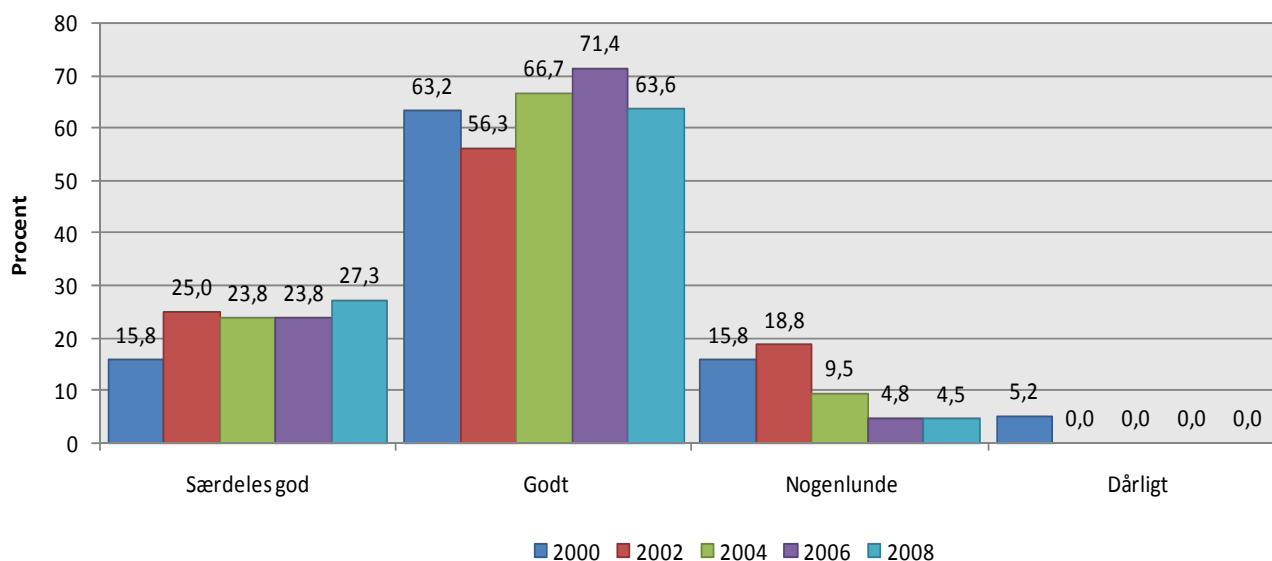
Tabellen viser, at over 90 % af de adspurgte virksomheder vurderer, at ordningen har fungeret *godt* eller *særdeles godt*. De resterende 4,5 % betegner ordningen som *nogenlunde*. Ingen har således vurderet, at ordningen har fungeret *dårligt*.

Bemærk at der kan være et problem med repræsentativiteten af disse resultater, idet man kan forestille sig, at nogle af de virksomheder, som ikke har returneret spørgeskemaet, kan have haft en dårlig oplevelse med ordningen. Det er dog under alle omstændigheder et fåtal, da kun 3 virksomheder ikke returnerede svarskemaet.

På en skala fra 1-4, hvor 1 er dårligt og 4 er særdeles godt er gennemsnittet for vurderingen beregnet til 3,24 hvilket næsten er svarende til resultaterne i 2006 og 2004 som var på henholdsvis 3,19 og 3,14.

Sammenligning med tidligere undersøgelser

Hvordan har ordningen fungeret?

Der er ikke nogen statistisk signifikant forskel på resultaterne af de fem undersøgelser. Virksomhedernes vurdering af hvordan ordningen har fungeret, har således ikke ændret sig betydeligt.

2 Hvad er deres generelle vurdering af ideen bag ordningen?

Vurdering	Antal	Procent
Særdeles godt	9	40,9%
Godt	13	59,1%
Nogenlunde	0	0,0%
Dårligt	0	0,0%

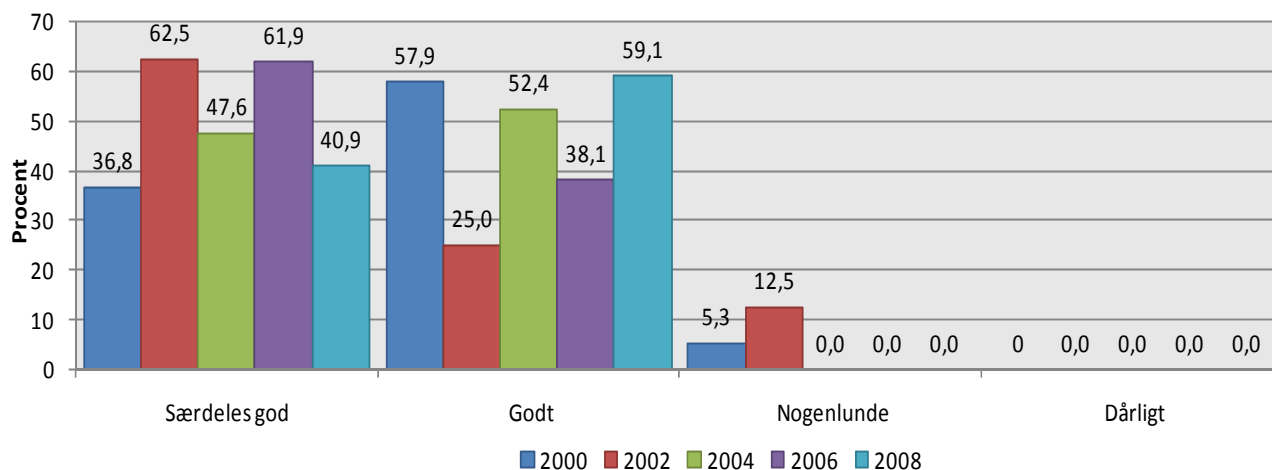
Tabellen viser, at samtlige adspurgte virksomheder er positivt indstillet overfor ideen bag ordningen. Ca. 41 % betegner ideen som *særdeles god*, mens ca. 59 % betegner den som *god*. Ingen finder ideen blot *nogenlunde* eller *dårlig*.

Det er forventeligt, at virksomhederne er positive over for ordningen, eftersom de adspurgte virksomheder netop er de virksomheder, som har sagt ja til at indgå i ordningen.

På en skala fra 1-4, hvor 1 er dårlig og 4 er særdeles god er gennemsnittet for vurderingen beregnet til 3,41 stort set svarende til niveauet i 2002, 2004 og 2006 der var på henholdsvis 3,50, 3,48 og 3,62.

Sammenligning med forrige undersøgelse

Vurdering af ideen bag ordningen

Udviklingen viser en statistisk signifikant forskel mellem 2006 og 2008. Betydelig flere virksomheder vurderer ideen som *god*, hvorimod der er færre der vurderer ideen *særdeles god*. Ligeledes var der i perioden mellem 2000 og 2002 en statistisk signifikant udvikling i retning af flere virksomheder som vurderede ideen som *særdeles god* (36,8 % til 62,5 %). I 2004 faldt *særdeles god* igen med en smule, hvorefter den i 2006, igen steg så den ligger på niveau med tallene fra 2002.

3.II. Samarbejdsforløbet

3 Hvor mange møder har virksomheden haft med de studerende?

	<i>Gennemsnit</i>	<i>Minimum</i>	<i>Maksimum</i>
Antal møder	6,0	3,5	15

De adspurgte virksomheder har i gennemsnit haft 6 møder med de studerende. Det er på niveau med gennemsnittet ved de forrige to undersøgelser. I 2006 blev der afholdt 5,8 møder, mens der i 2004 blev afholdt 6,17. I 2000 blev der afholdt 4,37. Det mindste antal møder er 3,5, mens det højeste var 15. Denne oplysning er vigtig i den initiale kontakt til virksomhederne med henblik på at indgå i ordningen.

4 Hvor mange forskellige personer i virksomheden har været involveret i kontakten med de studerende?

	<i>Gennemsnit</i>	<i>Minimum</i>	<i>Maksimum</i>
Antal personer	6,0	1,5	15

Der har i gennemsnit været 6 personer involveret i kontakten med de studerende. Det er mindre end gennemsnittet i 2006 (6,5), men mere end de forrige evalueringer (5,93 og 4,16). Dette gennemsnit dækker som ved ovenstående også over en række forskelle – i én enkelt virksomhed var der kun 1,5 kontaktperson, mens der i en anden var 15 kontaktpersoner.

5 Ca. hvor lang tid er medgået fra virksomheden i forbindelse med kontakten til de studerende?

	<i>Gennemsnit</i>	<i>Minimum</i>	<i>Maksimum</i>
Antal personer	23,5	3,5	50

De adspurgte virksomheder har i gennemsnit brugt 23,5 timer. Det er mere end timeantallet ved forrige undersøgelse, hvor gennemsnittet var 15,6 men på niveau med undersøgelsen i 2004 (22,3).

I den første undersøgelse var gennemsnittet på 12,7 timer. Det mindste antal timer var 3,5 (man kan undres over at det er muligt); det højeste 50.

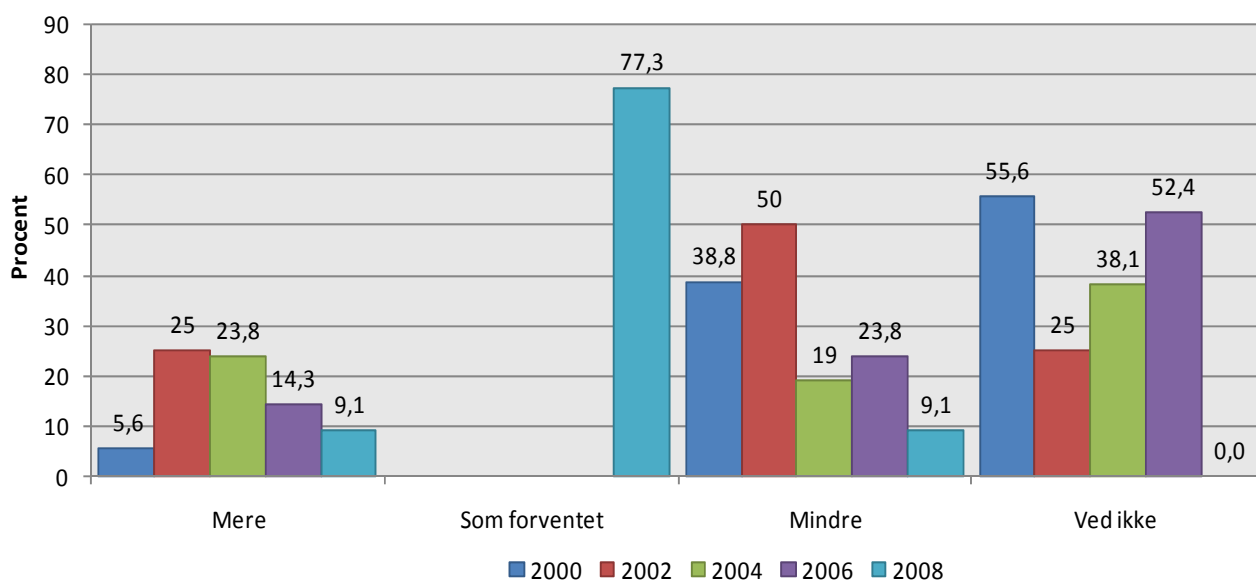
6 Var det mere eller mindre end forventet?

Vurdering	Antal	Procent
Mere	2	9,1%
Som forventet	17	77,3%
Mindre	2	9,1%
Ved ikke	0	0,0%

Tabellen viser, at to virksomheder (9,1 %) brugte mere tid, end de havde regnet med. Ligeledes to virksomheder brugte mindre tid end forventet. De resterende 17 virksomheder brugte den tid, som var forventet. Der var ingen virksomheder, modsat sidste undersøgelse, der svarede 'ved ikke'. Dette kan skyldes, at der i år var mulighed for at svare "som forventet", modsat andre år. Det store antal der har svaret som forventet, kan indikere, at virksomhederne ikke har oplevet, at det har været en belastning at fungere som sparringspartner for de studerende.

Sammenligning med forrige undersøgelse

Forventet, mere eller mindre end forventet?

Der er forskel fra 2006 til 2008 pga. at muligheden for at svare 'som forventet' er indført. Ingen svarede 'ved ikke', hvilket indikerer, at "ved ikke" tidligere dækkede over 'som forventet'. I 2006 svarede 52 % ved ikke.

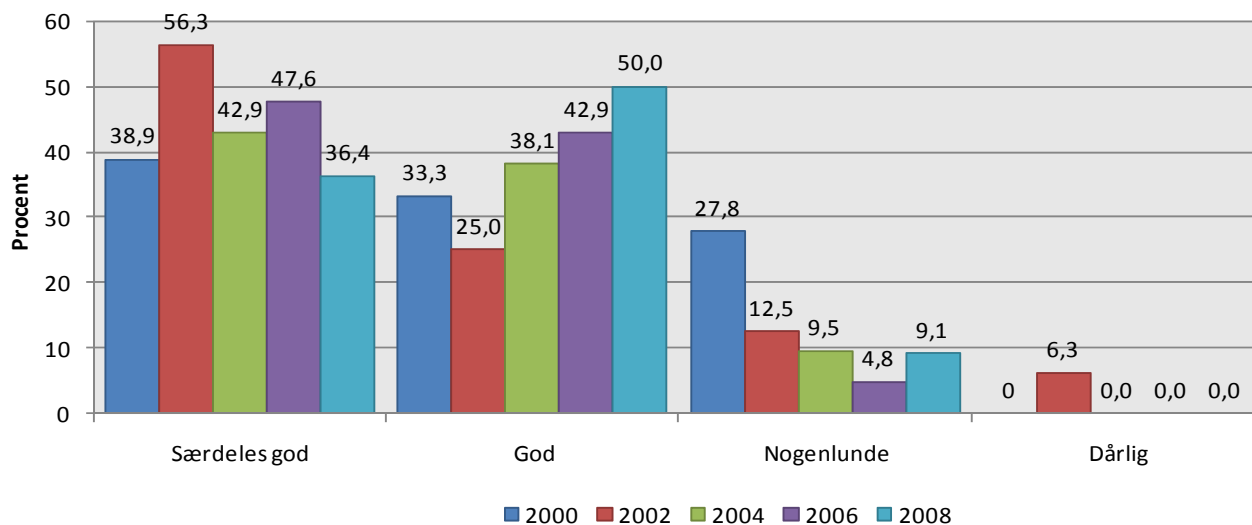
7 Hvad er Deres vurdering af de studerendes forberedelse til møderne?

Vurdering	Antal	Procent
Særdeles god	8	36,4%
God	11	50,0%
Nogenlunde	2	9,1%
Dårlig	0	0,0%
Ikke besvaret	1	4,5%

Tabellen viser, at over 85 % af de adspurgte virksomheder vurderer, at de studerende er velforberedte til møderne. 36,4 % betegner de studerendes forberedelse som *særdeles god*, mens 50 % betegner den som *god*. 2 virksomheder finder forberedelsen *nogenlunde*, mens ingen finder den *dårlig*. Der var én virksomhed, der ikke besvarede spørgsmålet.

På en skala fra 1-4, hvor 1 er dårlig og 4 er særdeles god er gennemsnittet for vurderingen beregnet til 3,29 hvilket må siges at være tilfredsstillende, og på niveau med 2006 (3,29), 2004 (3,37) og 2002 (3,5). Evalueringen i 2000 pegede på, at 5 virksomheder vurderede forberedelsen som 'nogenlunde', og at der på dette punkt var 'room for improvement'. Dette ser ud til at være sket.

Vurdering af de studerendes forberedelse

Vurderingen af de studerendes forberedelse har tendens til at ændre sig i en retning fra særdeles god til god. Fra 2002 til 2008 er der således en stigning i "God" fra 25 til 50 %, samtidig med en faldende tendens i 'særdeles god'.

8 Hvad er Deres vurdering af samarbejdsstemningen mellem virksomheden og de studerende?

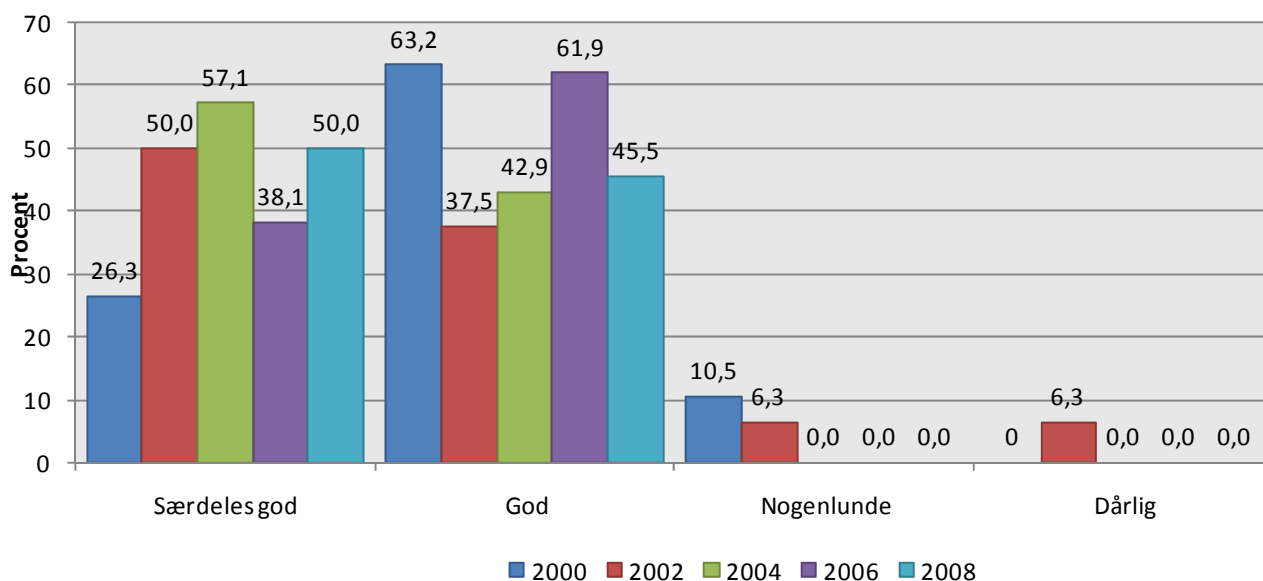
Vurdering	Antal	Procent
Særdeles god	11	50,0%
God	10	45,5%
Nogenlunde	0	0,0%
Dårlig	0	0,0%

Tabellen viser, at samtlige af de adspurgte virksomheder har en positiv vurdering af samarbejdsstemningen mellem virksomhed og de studerende, idet 50 % finder den *særdeles god* og 45,5 % finder den *god*. Ingen har vurderet samarbejdsstemningen *nogenlunde* eller *dårlig*, én virksomhed har ikke besvaret.

På en skala fra 1-4, hvor 1 er dårlig og 4 er særdeles god er gennemsnittet for vurderingen beregnet til 3,52, hvilket er lidt højere end niveauet i 2006 (3,28), men svarende til niveauet i 2004 (3,57) og 2002 (3,5).

Sammenligning med forrige undersøgelse

Vurdering af samarbejdsstemningen

Den største forskel over tid er, at vurderingen af samarbejdsstemningen er flyttet fra en overvægt i 'god' i 2006 til en overvægt i 'særdeles god' i 2008. Fælles for 2006 og 2008 er at 100 % har svaret enten særdeles god eller god.

9 Vil De pege på konkrete samarbejdsproblemer i forhold til samarbejdet mellem virksomheden og de studerende?

Vurdering	Antal	Procent
Nej, ingen	20	90,9%
Ja	1	4,5%
Ikke besvaret	1	4,5%

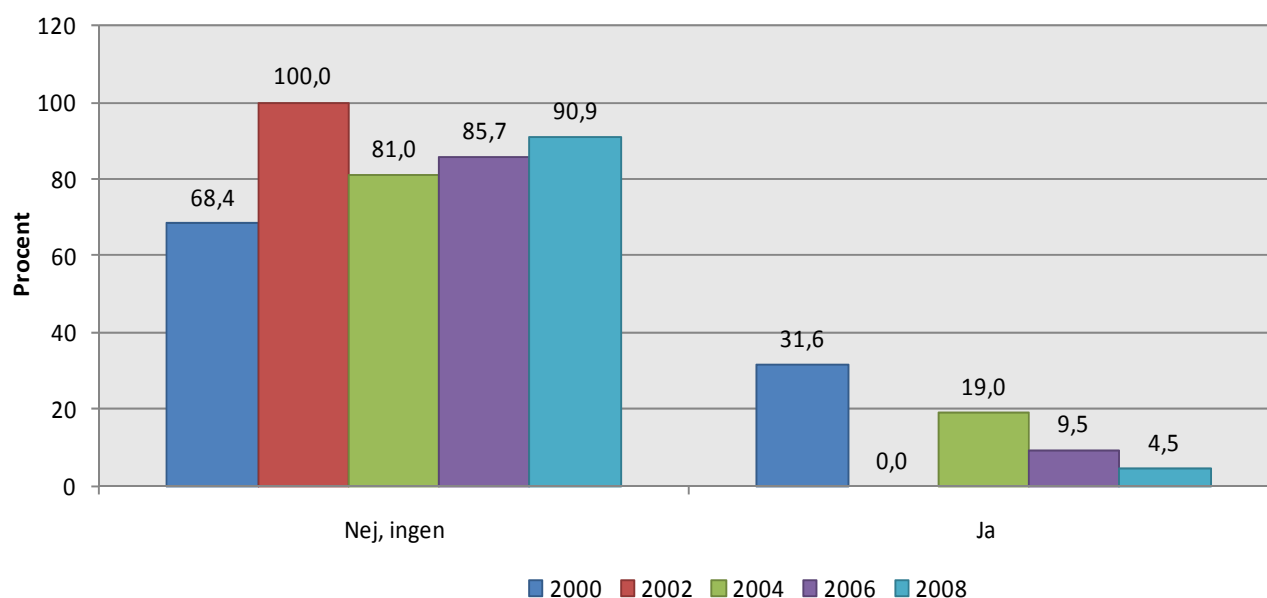
Der var to virksomheder som havde kommenteret og uddybet.

Kommentarerne fra virksomhederne var følgende:

- Et ønske om at de studerende tog teten og lavede dagsordenen.
- For meget korrektion af mødereferater.
- Manglende sammenhæng i projektet.

Sammenligning med forrige undersøgelse

Har der været konkrete samarbejdsproblemer?

Der er, som det også var tilfældet fra 2004 til 2006, ikke en statistisk signifikant forskel på resultaterne. Der var dog 9,5 % i 2006 der havde samarbejdsproblemer hvorimod der nu kun er 4,5 %. Der er altså tilsyneladende sket en forbedring fra sidste undersøgelse. Man skal imidlertid huske på, at stigningen repræsenterer 1 virksomhed. I 2000 var der imidlertid 6 ud af 19 virksomheder som havde konkrete problemer, så ændringen er positiv fra første undersøgelse.

3.III. Udbytte

10 Hvad er Deres indtryk af de studerendes udbytte af samarbejdet?

Vurdering	Antal	Procent
Stort	16	72,7%
Middel	5	22,7%
Ringe	0	0,0%
Intet	0	0,0%
Ikke besvaret	1	4,5%

Virksomhederne betragter overordnet deres engagement som et bidrag til at uddanne de studerende, og derfor er de studerendes udbytte vigtigt. Det er selvsagt vanskeligt for virksomheden at vurdere præcist, hvilket udbytte de studerende har fået, men i hovedtræk er der en positiv vurdering. Tabel 10 viser således, at de adspurgte virksomheder generelt set vurderer de studerendes udbytte som værende positivt. Alle virksomhederne vurderer, at de studerendes udbytte har været enten *stort* (72,7 %) eller *middel* (22,7 %). Der var en virksomhed, der ikke svarede.

På en skala fra 1-4, hvor 1 er intet og 4 er stort er gennemsnittet for vurderingen beregnet til 3,76, hvilket er højere end foregående år, hvor gennemsnittet henholdsvis lå på 3,33 i 2006, 3,43 i 2004 og 3,71 i 2002.

Det skal bemærkes, at virksomhedernes vurdering ikke nødvendigvis svarer til, hvad de studerende rent faktisk har fået ud af samarbejdet. Det er selvsagt vanskeligt for virksomheden at vurdere præcist, hvilket udbytte de studerende har fået. Desuden kan der være usikkerhed om, hvad vurderingen baserer sig på. Det er f.eks. muligt, at de studerende har fået et stort udbytte læringsmæssigt, uagtet at rapporten med virksomhedsanalysen evt. ikke er så god.

Man kunne stille hypotesen, at en grundig forberedelse af møderne medvirker til en positiv vurdering af de studerendes udbytte. Neden for er vist krydstabulering af de to spørgsmål. Der er kun medtaget de virksomheder, der har besvaret begge spørgsmål.

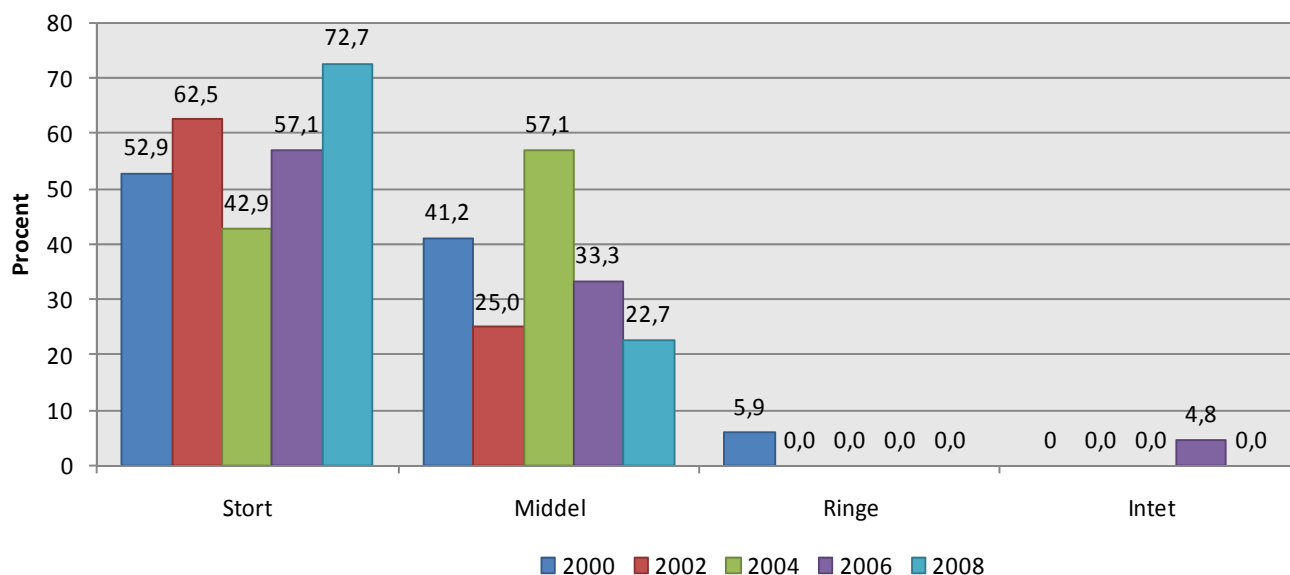
Spm. 7. De studerendes forberedelse til møderne											
		Særdeles god		God		Nogenlunde		Dårlig		Total	
Spm. 10.	Stort	7	88%	8	73%	1	50%	0	0%	16	76%
	Middel	1	13%	3	27%	1	50%	0	0%	5	24%
	Ringe	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
	Intet	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
	Total	8	100%	11	100%	2	100%	0	0%	21	100%

Det er vanskeligt at drage håndfaste konklusioner på så få tal, men det bemærkes, at næsten alle virksomheder, som har vurderet de studerendes udbytte som værende *stort*, samtidig også har vurderet de studerendes forberedelse til møderne som værende *god* eller *særdeles god*. Samme mønster gjorde sig gældende i forrige undersøgelse.

Sammenligning med forrige undersøgelse

Af hensyn til sammenligneligheden er svarkategorien ”ved ikke” ikke taget med i figuren nedenfor. Det betyder, at beregningen af data for *Efterår 2002* kun baserer sig på 14 svar.

Vurdering af de studerendes udbytte

Virksomhedernes vurdering af de studerendes udbytte viser en generel stigning fra 2004 til 2008. Fra 2004 til 2006 var der en stigning fra 42,9 % til 57,1 %. Fra 2006 til 2008 har der været en tilsvarende stigning fra 57,1 % til 71,7 %. Dette har medvirket et naturligt fald i virksomheder der har svaret middel udbytte. Forholdsvis flere af virksomhederne vurderede således de studerendes udbytte som *stort* i denne undersøgelse i forhold til de sidste undersøgelser.

11 Hvad er Deres vurdering af virksomhedens umiddelbare udbytte af samarbejdet?

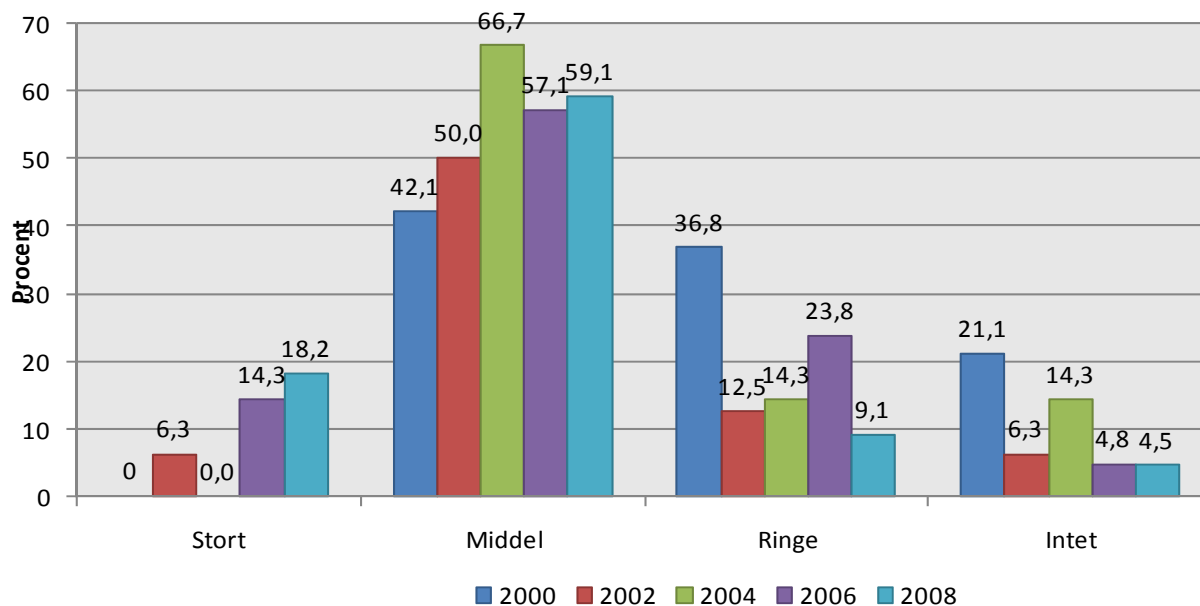
<i>Vurdering</i>	<i>Antal</i>	<i>Procent</i>
Stort	4	18,2%
Middel	13	59,1%
Ringe	2	9,1%
Intet	1	4,5%

Tabellen viser, at 77,3 % har fået et konkret udbytte af ordningen. 18,2 % af virksomhederne mener at de har fået et *stort* udbytte, mens 59,1 % mener, at udbyttet er middel. to virksomheder (9,1 %) har fået et *ringe* udbytte, mens 1 virksomhed ikke havde fået noget udbytte.

På en skala fra 1-4, hvor 1 er intet og 4 er stort er gennemsnittet for vurderingen beregnet til 3,0 hvilket svarer til et middel udbytte. I 2006 var gennemsnittet beregnet til 2,8 I mens det i 2004 og 2002 var henholdsvis 2,55 og 2,67. Igen skal det understreges, at den primære motivation for virksomhederne er deres bidrag til at give de studerende indsigt i en virksomheds liv. Derfor udtrykker 3 virksomheders vurdering af det begrænsede *umiddelbare* udbytte ikke nødvendigvis noget bekymrende. Som det vises senere er der flere virksomheder, som ikke forventer noget konkret udbytte fra en 5.semestergruppe.

Sammenligning med forrige undersøgelse

Vurdering af virksomhedens udbytte

Undersøgelsen ligger på niveau med undersøgelsen i 2006. Der er dog lidt færre, der vurderer udbyttet som ringe. end det var tilfældet i 2006.

12 Hvilket umiddelbart udbytte af samarbejdet havde De forventet?

Vurdering	Antal	Procent
Stort	2	9,1%
Middel	16	72,7%
Ringe	2	9,1%
Intet	1	4,5%

Tabellen viser, at de fleste virksomheder (79,8 %) havde forventet at få et konkret udbytte ud af samarbejdet. To virksomheder havde forventet et *stort* udbytte, og 16 havde forventet et *middel* udbytte, mens de resterende af virksomhederne havde forventet enten et *ringe* (9,1 %) eller *intet* (4,5 %) udbytte.

På en skala fra 1-4, hvor 1 er intet og 4 er stort er gennemsnittet for vurderingen beregnet til 2,90 hvilket næsten svarer til et middel udbytte. Det er højere end de forrige undersøgelser hvor gennemsnittet var beregnet til 2,71(06), 2,62(04) og 2,33(02).

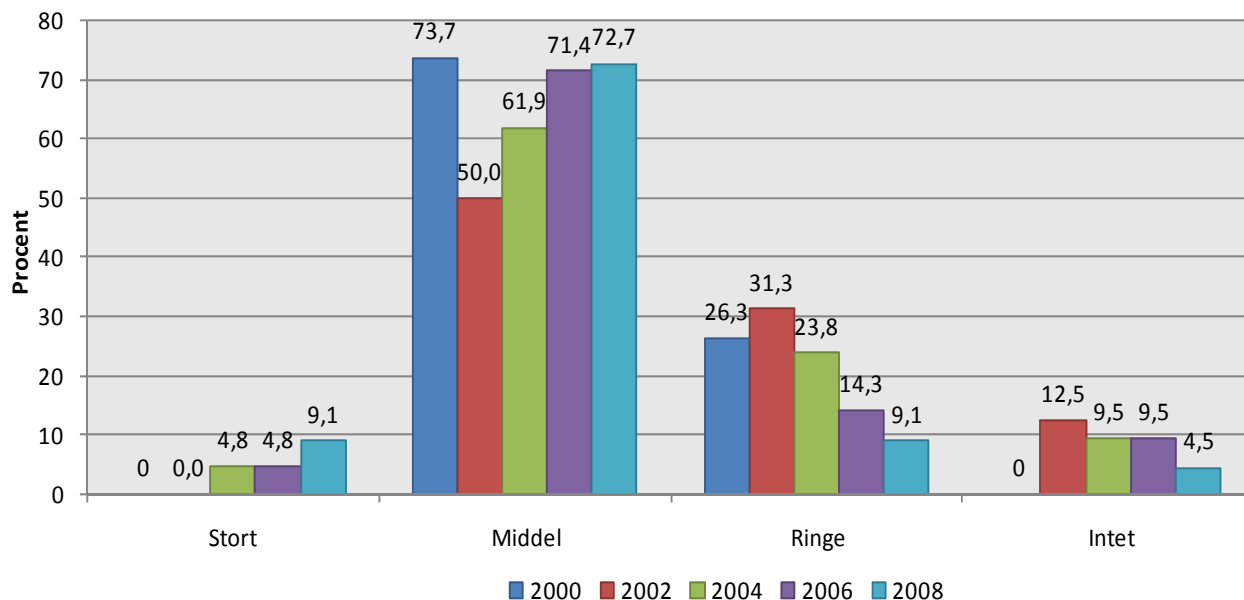
Det er interessant at undersøge, om virksomhederne generelt havde forventet mere eller mindre, end hvad der blev resultatet. Nedenfor er krydset svarene på spørgsmål om forventet og faktisk udbytte. Der er kun medtaget de virksomheder, som har besvaret begge spørgsmål. Krydsdiagonalen viser de virksomheder, der "fik hvad de forventede". De røde tal oven for diagonalen viser de virksomheder, som havde forventet *mere* end de fik, og de grønne tal neden for diagonalen viser de virksomheder, som havde forventet *mindre* end faktisk udbytte. Det fremgår, at der er et negativt gap for en af de adspurgte virksomheder og et positiv gap for fire virksomheder. For hovedparten, 15 af virksomhederne i tabellen, er der overensstemmelse mellem forventninger og faktisk udbytte.

		Spm. 11. Faktisk udbytte				
		Stor	Middel	Ringe	Intet	Total
Spm. 12. - Forventet	Stort	1	0	0	0	1
	Middel	3	12	1	0	16
	Ringe	0	1	1	0	2
	Intet	0	0	0	1	1
	Total	4	13	2	1	20

I sammenligning med en lignende krydstabel i den første undersøgelse, hvor halvdelen af virksomhederne havde forventet mere end det faktiske udbytte, er der i denne undersøgelse, i lighed med 2006, 2004 og 2002, bedre overensstemmelse imellem forventet og realiseret udbytte. Der er ligeledes bedre overensstemmelse i 2008 end det var tilfældet i 2006.

Sammenligning med forrige undersøgelse

Virksomhedens forventede udbytte

Stikprøvestørrelserne taget i betragtning er der ikke nogen væsentlig statistisk signifikant forskel på resultaterne af de to seneste undersøgelser. Virksomhedernes forventning til udbyttet har således ikke ændret sig betydeligt.

3.IV. Forhåndsinformation

13 Var forhåndsinformationen tilstrækkelig?

Vurdering	Antal	Procent
Ja	19	86,4%
Nej	0	0,0%
Ved ikke	2	9,1%

Virksomhederne vurderede generelt forhåndsinformationen som værende tilstrækkelig. Ingen mente, at den ikke var tilstrækkelig. Stort set samme mønster (ingen 'nej' og 1 'ved ikke') gjorde sig gældende ved de forrige undersøgelser.

14 Kom henvendelsen på et passende tidspunkt?

<i>Vurdering</i>	<i>Antal</i>	<i>Procent</i>
Ja	18	81,8%
Nej	2	9,1%
Ved ikke	1	4,5%

Tabellen viser, at ca. 81,8 % af de adspurgte virksomheder finder det passende at blive kontaktet i august. Dette resultat er lavere end ved sidste undersøgelse (95,2 %), men højere end i 2004 (76 %).

I den telefoniske kontakt med virksomhederne under rekrutteringen anfører enkelte virksomheder, at efteråret er deres travleste periode, og at et forløb på det tidspunkt uheldigt. Da det strukturelt ligger fast, at 'Virksomheden set som en helhed' ligger på 5.semester er der ikke anledning til ændring på det punkt.